

30.1.2024

VN/14985/2022

Lausunto

Ympäristöministeriö

Viite: Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 8.12.2023

VALTIOVARAINMINISTERIÖN LAUSUNTO KUNNOSSAPITOLAIN TOIMIVUUSARVIOINTI – RAPORTISTA**Tausta**

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta tuli voimaan 1.1.1980. Kunnossapitolaisissa säädetään yleiseen käyttöön luovutettujen katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta asemakaava-alueella. Laissa määritellään muun muassa kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvät tehtävät sekä näiden tehtävien jakaantuminen kunnan ja kiinteistön- tai tontinomistajien kesken. Koska kunnossapitolaki on ollut voimassa yli 40 vuotta, on ympäristöministeriössä katsottu tarpeelliseksi ennen lain uudistamista arvioida nykyisen lain toimivuus kokonaisuutena.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti kunnossapitolainsäädäntö päivitetään vastaamaan tämän päivän tarpeita tämän hallituskauden aikana. Ympäristöministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan uudistusta.

Valtiovarainministeriön lausunto

Valtiovarainministeriö on osallistunut kunnossapitolain toimivuusarviointia koskevaan työryhmätyöskentelyyn ja pitää raportin sisältöä kunnossapitolain toimivuudesta ja keskeisimmistä muutostarpeista hyvänä lähtökohtana lain uudistamiselle.

Valtiovarainministeriö nostaa esille erityisesti seuraavat asiat jatkotyössä huomioitavaksi:

- Kunnossapitolain kehittämistä tulee käsitellä erilaisen kuntien näkökulmasta. Kuntien eriytyminen näkyy niin toimintaympäristön erilaisuutena kuin myös merkittävänä henkilö- ja taloudellisten resurssien eroavaisuutena.
- Kustannusten jakoa sekä vaikutuksia kuntataloudelle ja kunnan toiminnalle sekä muita taloudellisia vaikutuksia tulee käsitellä jatkovalmistelussa kattavasti.
- Kuntien mahdollisuutta kieltää tai siirtää kadulla tai muulla yleisellä alueella tehtävää työtä tulee arvioida monipuolisesti. Missä puitteissa kunta voisi tällaisia määräyksiä antaa? Mitä ratkaisuja aiheeseen löytyy verrokkimaista? Miten samalla huomioida verkoston omistajien tarve säilyttää lain joustavuus ja päätösvalta hallitsemansa omaisuuden rakentamisen ja ylläpidon toimenpiteiden ajoittamiselle?
- Alueidenkäyttölain ja kunnossapitolain yhteensovittaminen tulee huomioida valmisteluissa paremman kunnossa- ja puhtaanapidon suunnitelmallisuuden aikaansaamiseksi. Myös rajapinnat muuhun aiheeseen liittyvään sääntelyyn, mm. sähkömarkkinalaki ja laki sähköisten viestinnän palveluista, tulee huomioida.

- Lakiin vuonna 2005 tehty muutos mahdollisti kokonaiskunnossapitovastuun ottamisen kunnalle. Uudistuksen tavoitteena oli saavuttaa yhtenäisempi laatutaso varsinkin talvikunnossapidossa. Nykyinen sääntely on kuntien kannalta mahdollistava ja luo edellytykset kuntien omaan harkintaan paikallisten olosuhteiden perusteella. Mahdollistavien lainsäädäntöratkaisujen löytäminen on myös jatkon kannalta tarpeen, sillä kuntien olosuhteet vaihtelevat merkittävästi.
- Katujen kunnossapidon toimintaympäristö on muuttunut runsaasti nykyisen lain voimassaolon aikana. Eri liikennemuotojen monipuolinen huomiointi ja samoin liikenneturvallisuuden ja liikenteen esteettömyyden huomioon ottaminen ovat korostuneet viime vuosina ja vuosikymmeninä. Tämän tulisi näkyä lakia uudistettaessa.

Ylijohtaja, osastopäällikkö

Jani Pitkäniemi

Neuvotteleva virkamies

Lotta Mattsson

VN/37116/2023-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: